

REPRODÜKTİF SÜRÜ SAĞLIĞI

Doç. Dr. Hatice Esra Çolakođlu
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı

Düve Yönetimi ve Sağlığı

Düveler;

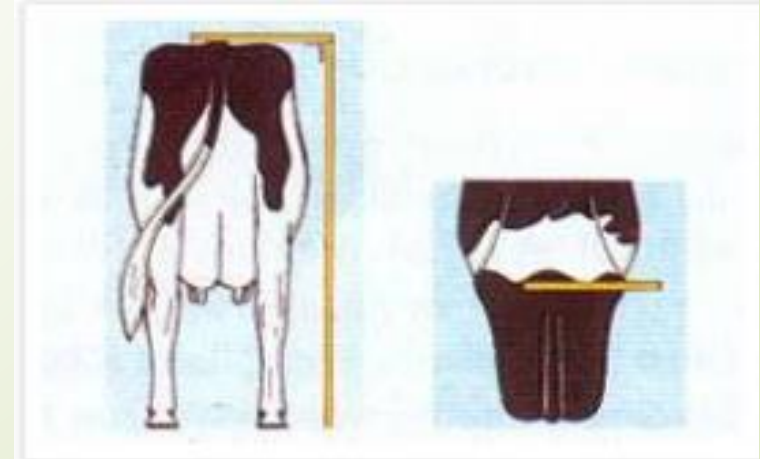
- Ciddi maliyet: İlk doğuma kadar sadece tüketici
- Sürünün %30'u düve
- Sürünün devamlılığı
- Sürünün geleceği

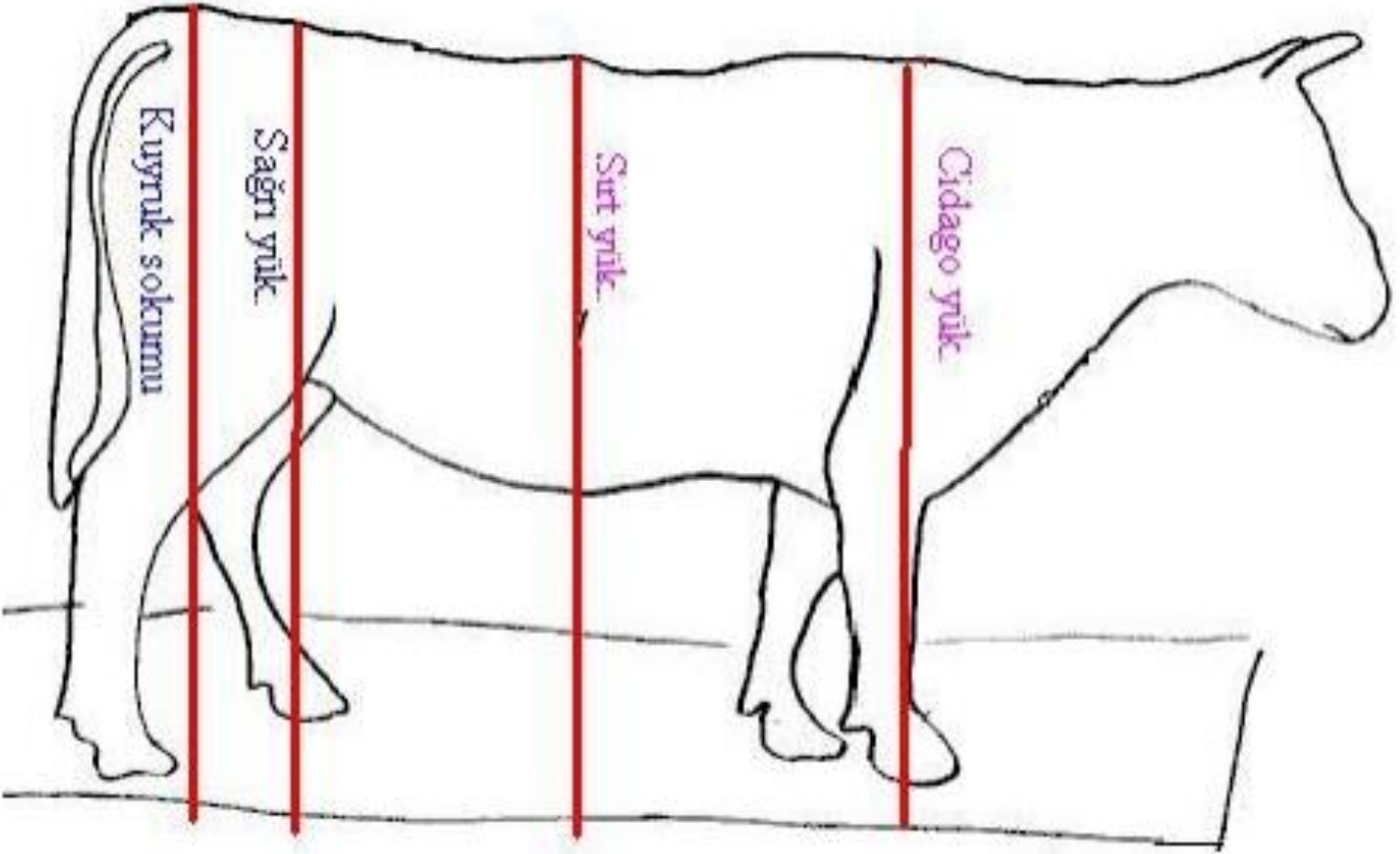
Döl verimi
Süt verimi

➤ Düvelerde ilk tohumlama - ařım:

- Ergin canlı ağırlığın 2/3'ne ulaştıklarında
 - Holstein 320-330 kg (370 – 400)
 - İsviçre esmeri 325-340 kg
 - Jerseylerin 250 kg
- >125 (122) cm cidago yüksekliđi
- >127 cm sađrı yüksekliđi
- >13. aylık yaş

Düvelerde ilk doğum;

- ➔ İlk buzağılama:
 - ➔ İdeal olarak 24 aylık yaş (min. 22 ay)
 - ➔ Ergin canlı ağırlığının %85'ine ulaşmış olma

- Buzağılama ağırlığı:
- İlk buzağılama ağırlığı +50 kg düvede ilk 3 laktasyonda daha fazla süt verimi (1041 L)
- İlk buzağılamada ağır = üreme performansı daha iyi
- CA fazla olan düve
 - =daha fazla kuru madde tüketimi
 - =vücut yağ rezervlerini daha etkin kullanma
 - =ineklerle rekabet etme yeteneğinde artış
- Günlük canlı ağırlık artışı >790 g=metabolik hastalıklar

Düvelerde önerilen vücut kondisyon skorları

Dönem	Vücut Kondisyon Skoru			
	Yaş (ay)	Hedef	En az	En fazla
Dönem	0-4	2.25	2.0	2.5
	4-10	2.5	2.25	2.75
Puberta öncesi	10-12	2.75	2.5	3.0
Puberta	12-15	3.0	2.5	3.25
Tohumlama	15-20	3.25	3.0	3.5
Doğum	>20	3.5	3.5	3.75

Beslenmede dikkat edilecek noktalar

- Bakım ve beslenmelerindeki temel ilke, barınak konforunun iyi olması ve çok yem yiyip kilo almamaları
- Holstein bir düve 6 aylıktan gebeliğin son iki ayına kadar günde 600-700 g CA kazanacak şekilde beslenmeli
- >1 kg canlı ağırlık artışı =yağlanma
- Mineral, vitamin ve özellikle protein alımları önemli
- Prepubertal-postpubertal dönemde:
 - Konsantre/kaba yem 40/60
 - Ya sürekli önlerinde bulunacak
 - Ya rasyon miktarı %60 azaltılacak
- Yağlanma sonucu
 - Güç doğum-Süt veriminde azalma-Ovaryum kisti

-
- Aşırı miktarda enerji içeren kaba yemler ve mısır silajı verilmemeli
 - Selüloz zengin, protein yüksek, nişasta fakir rasyon = maksimum rumen gelişimi
 - A vitamini ve E vitamini eksikliği = infertilite
 - Damızlık düvelere günde;
 - 4-7 kilogram mısır silajı,
 - 2-3 kilogram kuru ot ya da saman,
 - 1-1.5 kilogram düve yemi

Düvelerde reproduksiyon

- Düvelerde kızgınlık daha az sürer ve belirtileri daha hafiftir
- İlk tohumlamada gebelik oranı %65-70
- Güç doğum insidansı daha yüksek
 - Güç doğum ihtimali düşük boğaların spermaları kullanılmalı
 - Doğum daha uzun sürer
- Genç düvelerin- ineklerle bir arada bulundurulması, yemliğe yanaşamama, sevk ve idaresindeki yanlışlıklar, gruplama hataları, kalabalık bölmeler =stres
- A ve E vitamini eksikliği =infertilite

Düvelerde meme sağlığı

- Mastitis açısından büyük risk altındalar.
- İlk sağıma-klinik tablo oluşana kadar fark edilmemekte
- Doğum öncesi dönemde subklinik meme içi enfeksiyon
- Pp 2 haftada düvelerde mastitis insidansı > inekler
- Memede sekresyon yapımı başladığından itibaren (gebeliğın 6-7. ayları) patojene duyarlı
- Sürüde en önemli mastitis kaynağı: yeni alınan düveler
- Mastitise bağlı ekonomik kayıplar daha fazla

➤ KNS, *S. aureus*

➤ Bulaşma:

➤ Buzağuların-düvelerin birbirini emmesi

➤ Enfekte sütle besleme

➤ Enfekte vaginal akıntı –burun akıntısı

➤ Kontamine çevre-sinekler

➤ Meme travmaları-çatlaklar

➤ Tanı:

➤ Gebelikte memede süt yok = SCC bakılamaz

➤ Sekresyondan bakteriyolojik izolasyon

- Tedavi ineğe göre daha başarılı
 - Sekretorik doku daha küçük
 - İlaç yeterli konsantrasyona ulaşabilmekte
 - Antibiyotik direnci düşük
- Prepartum dönemde (gebeliğin son 1/3 döneminde)
 - Kısa-uzun etkili meme içi antibiyotik (doğumdan en az 45 gün önce)
- Postpartum dönemde
 - Meme içi antibiyotik
- Eksternal ve internal meme başı kaplayıcıları
- Doğum öncesi sağım

REPRODÜKTİF SÜRÜ SAĞLIĞI

Doç. Dr. Hatice Esra Çolakođlu
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı

